

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Gospoda Spinčiča pritožba.

V Ljubljani, 5. julija.

Danes je na Dunaji pred državnim sodiščem obravnava o pritožbi, katero je bil deželni in državni poslanec gosp. prof. Vekoslav Spinčič vložil proti ministerstvu za pouk in bogočastje zaradi kršenja ustavno zajamčenih političnih pravic, ker je bil z razpisom ministerstva za pouk in bogočastje z dne 7. marcija 1892. leta na podlagi sklepa pomnožene disciplinarne komisije istega ministerstva in po predlogih c. kr. dež. šolskega sveta za Goriško in Gradiško z dne 5. dec. 1891. l. odpuščen iz svoje službe kot profesor na ženskem učiteljski v Gorici.

Pritožbeni spis je sestavil Dunajski odvetnik in državni poslanec g. dr. Pattai, kateri gosp. Spinčiča tudi pri današnji ustni javni obravnavi zastopa. Pritožba je jako obsežna in od vseh strani se priznava, da je mojstersko juridično delo. Nas njene navedbe ne zamivajo samo zato, ker imajo razjasniti pravico na strani voditelja isterskih Slovanov, ampak zanimive so v obče, ker razkldajo važna državljanska prava. Zato nam je žal, da pritožbe zaradi njene preobsežnosti ne moremo vse priobčiti, skušamo pa v nastopnem podati vsaj njeno jedro in poglobitve misli.

Zgodila se je — začena pritožba — krivica, proti kateri mora biti mogoča pomoč. Profesor in državni poslanec Vekoslav Spinčič odstrani se od svojega učiteljskega mesta in odpusti iz državne službe, ker je izrekel v septembru m. l. pri Zagrebski razstavi željo, naj bi se cesarstvo državopravno preustrojilo tako, da se združijo vse hrvatske dežele, in ker je nadalje pri splošnih državnozbornskih volitvah v marciju 1891. l. in pri dopolnilnih volitvah v oktobru 1891. l. deloval kot voditelj stranke v tem smislu, da bi bili voljeni hrvatski, a ne italijanski volilni možje. To se je ukrenilo v obliki disciplinarnega razsodila. Jasno pa je, da bi velik del državljanov bil utešajen v izvrševanju svojih državljanskih pravic in da bi država sama izgubila sodelovanje poklicanih močij, če bi bilo moči koga zaradi tega, da izvršuje svoje ustavno zajamčene pravice, za kazni odpuščati iz državne službe. Oblika disciplinarnega razsodila ne spremeni stvari in državno sodišče kot najvišji varuh ustavnih pravic sme vsekdar tudi disciplinarne ukrepe toliko pregledati, da spozna, ali se res snujejo iz specialno službenih, mari ne zgol iz splošno političnih motivov. Godile so se pa tudi formalne nepravilnosti v disciplinarnem postopanju.

Pritožba se potem razcepi v dva oddelka. V oddelku A. izjavi, da politične pravice, v katerih je žaljen g. Spinčič, so nastopne: I. Pravo izražati svobodno svoje mnenje v zakonito določenih mejah. II. Pravo imunitete kot poslanec. III. Svobodno izvrševanje politične volilne pravice sploh. IV. Nepogojno pravo dopusta, izrečeno po ustavi državnim, v državni zastop voljenim uradnikom.

Ad I. Odpustni predlog dež. šolskega sveta izvaja iz Spinčičevega govora v Zagrebu, posnetem po italijanskih novinah, sklep, da je s tem izrazil željo po združenju Hrvatov, ki je nasprotno državopravnemu ustroju cesarstva. Koj je jasno, da ima ta želja samo strankarsko-politični pomen. Ta želja ni kazniva, ker nikomur ni bilo v mislih kazensko postopati proti Spinčiču, a kazniva sploh ne more biti. Nikdar ne more biti protivno zakonom prizadevanje, ki le mirnim potom želi doseči drugo državopravno obliko v mejah avstro-ogerske države. Take premembe razpravljajo velike, deloma jako konservativne stranke

(češko državno pravo, federalistični, centralistični nazori). Zlasti državno pravo glede razmerja z Ogersko ni za večno, ampak samo izreka, da se vsakih 10 let obnavlja nagodba. Kot poslanec je torej tudi Spinčiču naloga sodelovati pri tem obnavljanju. Žalosten poslanec bi bil, ki bi kot hrvatski poslanec pri javni slavnosti ne smel izreči želje po boljšem zblizevanju cis- in transilivanskih Hrvatov, ne da bi s tem izgubil svoje, po dolgoletnem uzornem delovanju pridobljene državne službe. Ta želja ni niti nezakonita, niti ni spodtakljiva. Samo disciplinarno razsodilo ne pravi, da bi enuncijacija Spinčičeva bila v neposredni zvezi z učiteljsko službo njegovo, če pa to ni, potem se je z odpustom prekršilo državljansko pravo, izražati svoje mnenje.

Ad II. Preverjena o nedostatkosti omenjenega razloga je tožba proti g. Spinčiču navedla še drug razlog, zakaj ni g. Spinčič več vreden biti učitelj, to je „volilska agitacija“. A niti z jedno besedo se ne navaja, v čem je obstajala ta agitacija, o kateri se trdi, da je bila nezmerna in strastna. Dognano pa je, da se niti jeden izgređ ne more zapisati na rovaš Spinčičeve delavnosti, da on ni sklical nobenega volilskega shoda, niti ni govoril na nobenem. Celc, predno je bil sam izvoljen, ni kot kandidat nastopil. A če bi bil tudi vse to storil, kdo bi kaj takega smatral kot nedopustno v ustavni državi? In zopet ni nikjer povedano, v kaki dotiki bi bilo delovanje Spinčičevo z njegovim učiteljskim službovanjem, niti z jedno besedo se ne more dokazati, da bi bilo na kvar temu službovanju. Dogodil se ni niti jeden fakt in kaže se le, da je bil za to kaznovan, ker je v najskromnejši meri izvrševal politično pravico. Ker je bil pritožitelj celo sam izvoljen, imel je tem večjo pravico izvrševati svoje, po ustavi zajamčene pravice (pravo zborovati, izražati mnenje v tisku in govoru). Akopram so se splošne volitve vršile že marcija meseca, nikdo ni čutil potrebe, izreči kako grajo do oktobra meseca, ko je bil pritožitelj že poslanec in imel torej tem večjo pravico delati za svoje somišljenike. Niti jedne nepravilnosti ni moči očitati g. Spinčiču tudi pri teh volitvah ne, ne ostane torej nego goli stavek: Delalsi z vsemi močmi, da bodo voljeni hrvatski volilni možje, odpuščen si iz državne službe! To ni obramba učiteljskega službovanja proti zlorabi ali zanemarjanju, nego prosto preganjanje državnega uradnika, ki izvršuje svoje politične pravice, torej je kršenje teh pravic samih. Potem pa, gosp. Spinčič je že 10 let deželni poslanec, od 19. oktobra 1889 pa istrski deželni odbornik in kot odbornik ni več aktiven učitelj. Tem manj je torej njegovo politično delovanje moglo uplivati na učiteljsko službovanje. Da se spozna, kako prizadeto je pravo imunitete po tej nečuvni disciplinarni odredbi, treba se je ozreti na duh te državopravne institucije, ki meri na to, da so poslanci zavarovani proti političnim preganjanjem. Proti temu principu zakona je huda pregreha to, da se dolgo let službujoč državni uradnik zgol iz političnega povoda, ki je v zvezi z njegovo poslansko delavnostjo, disciplinarno spravi ob službo, ko se sicer zaradi najneznatnejših prestopkov prosi dovoljenja zbornice za kazensko postopanje. Tudi sodišča so priznala, da ni res, da bi poklic poslanca zunaj zbornice prenehal. Glede na daleč segajoče pravne in državne interese, ki so tu v nevarnosti, nikakor ne gre, sklicevati se samo na dovršeno disciplinarno obravnavo. Proti takemu tolmačenju neodgovornosti se po vsej pravici kliče državno sodišče na pomoč.

Ad III. A tudi splošna pravica vsacega državnozbornskega volilca je prekršena z omenjenim postopanjem. Ta pravica ne obstaja samo v tem, da volilec odda svoj glas, ampak da se sploh udeleži vsega volilnega gibanja. Delati za „hrvatske volilne možje“, ne more biti torej disciplinarni pregrešek, tem manj, ker se to nikakor ne dotika pouka in učiteljskih dolžnostij.

Ad IV. Po ustavnih določbah ni treba v poslansko zbornico voljenim javnim uradnikom in funkcionarjem nikakega dopusta. S tem se priznava, da izvrševanje poslanstva ni nekaj, kar je le „per nefas“ dovoljevati ali po strani gledati in da je poslanec oproščen vseh tesnih spon državne službe za čas svojega parlamentarnega delovanja. S temi načeli se nikakor ne strinja, da se stalno odstrani iz svoje službe poslanec, ker je kot poslanec vodil bajč volilsko agitacijo in pozdravil rojake, bivajoče sicer v drugi državni polovici a pod istim vladarjem, in se pri tem še fingira, da je ob istem času vendar le državno službo opravljal in bi jej bil lahko na kvar delal! Dognano je pa, da g. Spinčič ni storil ničesar nepravilnega. Dotična odredba je torej le po obliki disciplinarna, po bistvenosti svoji pa je politično kazensko razsodilo za izvrševanje političnih pravic. Takšno razsodilo pa za državno sodišče ni merodavno, ampak je pred njim predmet pritožbe.

V oddelku B. dokazuje pritožba, da se je z razsodilom grešilo proti strogim predpisom in proti obliki disciplinarnega postopanja. Ces. ukaz z dne 10. marcija 1860 navaja natanko slučaje, kedaj je smeti iz službe odpuščati državnega uradnika. Nikdo ne more imeti poguma, da bi g. Spinčiču očital kak tak slučaj. Pač pa je bil g. Spinčič večkrat pohvaljen in odlikovan v svojem delovanju, kar kažejo štirje priloženi dekreti, in nikdar disciplinarno niti posvarjen. Odpust iz službe kot prva disciplinarna kazni nima torej zakonite podloge in je direktno „contra legem“. A tudi v formalnem oziru je ugovarjati proti sestavi disciplinarne komisije, ki ni bila popolnoma pravilna.

Konečno poudarja pritožba, da si g. Spinčič pridružuje posebno tožbo zaradi ustavljenega plače in završuje za sedaj s prošnjo, naj državno sodišče blagovoli spoznati, da so se z razpisom naučnega ministerstva, kateri izreka odpust g. Spinčiča iz državne učiteljske službe, kršile po ustavi zajamčene politične pravice.

Katoliški shod v Ljubljani.

V Ljubljani 5. julija.

Prejeli smo naslednji dopis:

V smislu § 19. tisk. zakona prosim, da z ozrom na članek: Katoliški shod v Ljubljani objavljen v „Slov. Narodu“ dne 25. junija t. l. sprejmete nastopni stvarni popravek:

Ni res, da je sekcija za „šolo“ predlagala resolucijo, objavljeno v Vašem listu, ter zahtevala, da naj ji prtrdi slovenski katoliški shod, res pa je, da je v Vašem listu omenjena resolucija le načrt resolucije gosp. poročevalca, kateri načrt pa je pripravljali odbor bistveno spremenil.

Ni torej res, da bi se glasil drugi odstavek pripravljalnega odbora resolucije za šolo: „Ker pa večina katoliških Slovencev ne more sama zadostno poučevati in vzgojevati svojih otrok in imamo z druge strani v Avstriji vpeljana posilno državno šolo, zahteva prvi slovenski katoliški shod za slovenske katoliške otroke, javne katoliške ljudske šole s slovenskim učnim jezikom in katoliške učiteljske pripravnice v zmislu izjave avstrijskih škofov, poklicanih varuhov verske vzgoje narodove, iz-

rečene v gospodski zbornici dne 12. marcija l. 1890. V tem zmislu sta torej premeniti državni šolski postavi z dne 14. maja 1869 D. Z. šte. 62 iz z dne 3. maja 1883 D. Z. šte. 53 in zadevne deželne šolske postavbe onih pokrajin, v katerih Slovenci prebivajo.

Res pa je, da se glasi: „Ker pa večina katoliških Slovencev ne more sama zadostno poučevati in vzgajati svojih otrok in ker imamo z druge strani v Avstriji posilno državno šolo, zahteva I. slov. katol. shod za slovenske katoliške otroke javne katoliške ljudske šole in katoliške učiteljske pripravnice s slovenskim učnim jezikom v smislu izjave avstrijskih škofov v gosposki zbornici dne 12. marcija l. 1890.

Uprav radi tega pa naj visoka šolska oblastva v vseh deželah, koder bivajo Slovenci, to je po Štajarskem, Koroškem, Kranjskem in Primorskem iz pedagogičsko-didaktičkih vzrokov skrbe tudi za slovensko manjšino tako, da se povsod, kjer se nahaja postavno število slovenskih otrok osnujejo katoliške javne ljudske šole s slovenskim učnim jezikom.“

Ni res, da bi se glasila 3. točka omenjene resolucije: „Dokler so pa katoliškemu Slovincem ta zahteva ne spolni, snujejo naj se katoliške zasebne ljudske šole ter ustanovi katoliška učiteljska pripravnica ali vsaj učiteljski seminar v Ljubljani s pomočjo družbe sv. Cirila in Metoda in prispevki zadevnih dežel.“

Res pa je, da se glasi: „Dokler se nam pa ta zahteva ne spolni, snujejo naj se katoliške zasebne zlasti redovne ljudske šole ter ustanovi katoliška slovenska učiteljska pripravnica, ali vsaj učiteljsko semenišče s pomočjo družbe sv. Cirila in Metoda, z drugimi zadovoljnimi darovi in prispevki zadevnih deželnih zastopov.“

Ni res, da se glasi 4. odstavek: „Katoliški shod priporoča, naj se podpira deška sirotišnica imenovana „Collegium Marianum“ v Ljubljani in dekliška Lichtenthurnina sirotišnica ravno tam ter s tema zavodoma združeno deško in dekliško zavetišče. — Ob enem pa shod izraža potrebo, ustanoviti v Ljubljani popljevnišnico za spridene otroke.“

Res pa je, da slove: „Častitim gospod Uršulinkam v Ljubljani, Škofji Loki in Gorici; častitim šolskim sestram tretjega reda sv. Frančiška v Mariboru in v podružnicah; častitim revnim šolskim sestram Naše ljube Gospé (de Notre-Dame) v Gorici in v podružnicah; častitim usmiljenim sestram sv. Vincencija Pavljanskega v Ljubljani

izraža katoliški shod priznanje in zahvalo za kršansko vzgojo slovenske mladine. Ob enem se toplo priporočajo razni njih šolski zavodi imenoma višja in gospodinjska dekliška šola č. g. Uršulink v Ljubljani.“

V Ljubljani 30. junija 1892.

Predsednik pripravljalnega odbora za I. slov. kat. shod:

Dr. Andr. Čebašek.

Opomba uredništva: Radi smo priobčili ta „popravek“. Našemu priobčilu resolucij se ni drugega očitalo, kakor da smo priobčili neodobrene načrte poročevalcev, a označili jih kot resolucije osnovalnega odbora. In reklo se je, da je osnovalni odbor nedovršene deloma preosnoval. Ta denašnji „popravek“ kaže, česa osnovalni odbor ni odobril, odnosno kaj je popolnoma preosnoval. Odobril je prav za prav vse, ker je le nekaj pristavil. Preosnoval pa ni na načrtih „popolnoma“ ničesar, sosebno ni nobene bistvene premembe zapaziti pri načrtu resolucije za šolo. In če pomislimo, da nam osnovalni odbor poslal nikakega popravka, potem je jasno, da gre danes le „de lana caprina“, in je sicer jasno, da je imela naša kritika resničen in zanesljiv substrat.

Kriza.

Na Dunaji, 4. julija.

Včeraj dopoldne peljal je minister grof Kuenburg načelnike levičarskega kluba, imenoma dr. Plexerja, barona Chlumeckega in dr. Heilsberga pred ministerskega predsednika grofa Taaffeja. O tem pogovoru je čuti dva zvoja; levičarski listi poročajo o njem tako, kakor je vseh levičarjem, oficijozna „Montags-Revue“ pa poroča po svoje. Levičarji in nekateri vladni krogi trde sicer, da poročilo v „Montags-Revue“, v kolikor se tiče nekaterih izjav načelnikov glede valute, ni povse točno, a vzlic temu se da, primerjaje to poročilo communiqué-ju leve, posneti, kaj so levičarji zahtevali in kaj so dosegli.

Levičarski načelniki so tožili, da je vlada zaustavila delitev sodnih okrajev na Češkem, da je imenovala dvornega svetnika Abrama personalnim referentom v pravosodnem ministerstvu, da imenuje na Moravi in tudi drugod levičarjem neljube sod-

nike, da je prisilila nekatere mestne občine reševati slovenske vloge s slovenskim jezikom, in da se v Bukovini ne mara naslanjati na liberalne elemente nego podpira Rumune. Zastopniki levičarskega kluba izjavili so na to, da ta pritožba in izrečena želja, naj se v bodoče kaj takega več ne primeri, ni v nikaki zvezi z valutnimi predlogami, nego le posledica javnega mišljenja, nastalega vsled vladne politike. — Grof Taaffe pogovoril se je z levičarskimi odposlanci o vseh posamnih točkah. Glede dvojezičnega uradovanja v nekaterih spodnještajerskih mestih rekel je ministerski predsednik, da to ni nikakšna novost nego so merodavna „acta“ in „priora“; zanikal je tudi, da je imenovanje dvornega svetnika Abrama zmatrati za politično koncepcijo in dokazoval, da se je vse vršilo korektno. Pogovor trajal je dve uri, ker pa se vlada še ni odločila, kako ravnati v bodoče, treba bode novih pogajanj.

Toliko je posneti levičarskemu communiqué-ju. Oficijozna „Montags-Revue“ razpletla je stvar bolj na dolgo. Po njej izjavili so liberalci, da bodo na vsak način glasovali za valutne predloge, kar baje ni resnično. Temu pa, kar je glasom „Montags-Revue“ grof Taaffe rekel glede bodočega razmerja mej vlado in nemško levico, temu ne oporeka nihče, to je torej verodostno in zanimivo. Grof Taaffe rekel je levičarskim odposlancem, da sicer želi dobrega razmerja mej vlado in levičarji, da pa mora ministerstvo ohraniti si sedanjí značaj, da ne sme postati odvisno od strank, nego mora i nadalje še ostati nad strankami. Prav zato želi tudi, da se razmerje mej parlamentarnimi strankami ne izpremeni. — Minister se je na to z levičarji pomenil o posamnih pritožbah, odločil se pa še ni. V sredo odpelje se grof Taaffe v Nalžov. „Montags-Revue“ upa, da bode ostalo vse pri starem, ker so levičarji „jako zmerni“ in žele še nadalje ostati v dosedanem razmerju.

„Es wird weiter verhandelt“, vzkliknilo je neko levičarsko glasilo bolešno in s tem vzklikom je situacija kaj dobro karakterizovana. Levičarji niso zadovoljni z uspehom svojega pogovora z grofom Taaffeom. Čuje se, da hoče levo krilo odcepiti se pri glasovanju o valutnih predlogah od večine in glasovati z nacionalci, katere je rezervanost Taaffeova močno razdražila. Danes ali jutri bomo videli, — koliko in kaj je grof Taaffe obljubil zato, da ga levičarji podpirajo še nadalje.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 5. julija.

Češke agitacije.

Posl. dr. Herold govoril je včeraj na shodu mladočeškega političnega društva v Nymburgu. Navsvetoval je najodločnejšo opozicijo zoper sedanji sistem. Državno pravo češko — je rekel — izvršilo se bode tedaj, kadar bo sleherni Čeh toliko naidušen zanj, da ne bode več posamen kmetovalec stopil pred kralja in prosil, naj se da kralj kronati, ampak da bodo to zahtevali vsi kakor jeden mož. Sedanji parlament bo kmalu uničen; stranke, iz katerih je sestavljena večina, so si druga drugi sovražne, grof Taaffe pa zanesljive večine sestaviti ne more. „Krah“ je neizogiben in bode odpravil Čehom škodljivo ustavo. — V Libokovicah govorila sta poslanca dr. Gregor in Janda. Gregor je rekel, da bi za Češke stranke dobro in za narod koristno bilo, če bi se združile, a ne samo v boj zoper Nemce ampak tudi zoper vlado. Le na ta način moči je češkim manjšinam zagotoviti enakopravnost. Posl. Janka kritikoval je jako rezko politiko Staročehov in veleposestnikov in dokazoval, da ti sedaj narodne poslance samo zavirajo.

Draginjske priklade.

Vkupna komisija gosposke in poslanske zbornice je z 10 proti 8 glasom odklonila od poslanske zbornice nasvetovano svoto za draginjske priklade državnim uradnikom in vsprejela od gosposke zbornice nasvetovano svoto s 15 proti 2 glasoma. Razdelilo se bo torej le pol milijona goldinarjev.

Vnanje države.

Srbski naprednjaki

priredili so včeraj shod zaupnih mož v Belemgradu. Predsedoval je Garašanin. Došlo je več kakor 500 odposlancev. Posvetovanja so bila jako burna, končno vsprejel je shod nekaj resolucij, izmed katerih je posebno omeniti dve: v prvi se obsoja radikalno nasilstvo, s katerim se je l. 1889 unitila napredna stranka, v drugi pa se obsoja iztiranje

kraljice Natalije, za kri pa, ki je takrat tekla, odgovorna je vlada. Shod je ukrenil, da bode napredna stranka tudi nadalje še z vsemi ustavno dovoljenimi sredstvi nasprotovala sedanji vladi.

Maroko.

V Maroku imajo že več mesecev krvavo domačo borbo. Okoli Tangera naseljeni rodovi odpovali so sultanu pokorščino in se mu odločno uprli. Sultan dosedaj teh upornikov še ni mogel ukrotiti, navzlic veliki vojaški sili, katero je poslal proti njim. Ta revolucija ni samo lokalnega interesa, ker prav v Maroku križajo se interesi raznih evropskih veleil, zlasti interesi Anglije, Italije, Francoske in Španske. Če bi sultan v kratkem ne premagal upornikov, utegne nastati „maroško vprašanje“ prav nevarno.

Dopisi.

iz Pazina 1. julija. [Izv. dop.] (Vit. Schwarz.) Že dolgo ni Vaš cenjeni list prinesel poročila iz našega gradiča. Slavnostni včerajšnji dan mi daje povod, da se po dolgem molku zopet oglasim. Včeraj v jutro je bilo po Pazinu vse na nogah; raz oken visele so belo rudeče in črnorumenene zastave — narodne nisem opazil nijedne —; kdor ni imel zastavic, obesil je razne prte, da pokaže lojalnost svojo. Kmalu se oglasi godba — zvonovi buče — možnarji pokajo — pripeljal se je, spremljan od c. kr. okrajnega glavarja viteza Schwarza in načelnika dra. Dukića, c. kr. namestnik vitez Rinaldini. No, to je lepo in hvalevredno, saj ovacije veljajo ljubljenu vladarju, kojega zastopa vitez Rinaldini. Kdor bi pa iz tega sklepal, da je narod po glavarstvu Pazinskem srečen, bi se jako motil. Morebiti se cenjeni čitatelj še spominja, da nam že nekaj mesecev sem vladari oni g. Schwarz, koji je v Postojini in Rudolfovem zapustil toliko spominov. Mnog bi mislil, ker vlada „auf allen Wipfeln Ruhe“, da je vse v redu, a temu ni tako. Okr. glavarja gosp. viteza Schwarza prva briga je ugoditi Italijanom in šarenjakom Pazinskim, gospodi, ki ima v rokah krmilo v Poreču. To se dan na dan vidi v celi upravi, posebno tudi v šolskem odseku, kjer mu neki tudi jako na roke gre visok duhovni gospod, kateri zastopa razun jednega Italijana samo svečenike, koji niso le po imenu, nego i po duhu Slovani. Tužna majka Slava! Zli jeziki tudi govore, da g. Schwarz prav rad za svet vprašuje starega neprijatelja Slovanov istrskih, dr. Constantinija. — Še imam dosta na srcu, a pustim za drugič. Lepa koncesija Slovincem v Kranjski, da so odposlali vit. Schwarz v Pazin vladat narodu istrskemu!

Vox populi.

Domače stvari.

— (Osebne vesti.) Poštna komisarja gosp. Nikolaj Dudan in g. Josip Gins v Trstu imenovana sta poštnima tajnikoma.

— (Višje dež. sodišče Graško.) Za čas odsotnosti viteza dr. Waserja, ki je šel na dopust za več tednov, prevzel je vodstvo višjega sodišča v Gradci predsednikov namestnik dr. pl. Schmeidel.

— (Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda) je imelo dne 25. junija svojo LVII. sejo. Navzočni: Tomo Zupan (prvomestnik), dr. vitez Bleweis-Trsteniški, Ivan Hribar, Matej Močnik, Ivan Murnik, Luka Svetec (podpredsednik), dr. J. Vošnjak (blagajnik), Anton Žlogar (zapisnikar). — Vsled prvomestnikovega pojasnila se je dovolila mala odškodnina pisarju za nujne družbine pisarije. — Šolski občini se je določila primerna podpora v denarju. — Goriške moške podružnice nasveti glede osnove novih šolskih zavodov se odobré in obljubi izdatna pomoč. — Glede Tržaških družbinih zavodov ukrene se v zmislu poročil ondotnega moškega načelnikstva. — Istotako radi novega zabavišča na Greti. — Novi pokrovitelji: Marin Luxa, posestnik v Škorklji, Karlo Miklavčič, župnik v Zminju v Istri, dr. Fran Stor, odvetnik v Ljubljani se radostno vsprejmo ter s določi, da se jim vpošljejo vsprejemnice in vodstvene zahvale. — Radi snovanja podružnic po Istri naznani se v Pulo vsled ondotnega vprašanja vodstveno menenje. — Še nekaj prošenj radi knjig je bilo uslišanih. — Kraj letošnji skupščini se določi Postojina. Vsled prijaznega odziva ondotnega podružničnega načelnikstva bode skupščina v četrtek dne 28. julija po običajnem vsprejemu, kateri se bo pravodobno razglasil. — Slavna načelnikstva se uljudno vabijo, da vpošljejo poročila o stanju podružnic za glavni izkaz. Blagovolé naj pristaviti pri častitih odbornikih tudi njih značaj

in pošto postaje, ker je to pri vodstvenih pošiljtvah potrebno in se tako lahko ogne neljubim pomotam. Istotako glede zastopnikov ob veliki skupščini. Od podružnic, ki so dozdej zborovale, zglasenih je že krog 20 za skupščino. Slavna uredništva slovenskih časnikov uljudno prosimo, da o tej vodstveni seji poljubno objavijo.

— (Družbinski večer v spomin Ant. Knezu) priredi „Ljubljanski Sokol“ v četrtek dne 7. t. m. na vrtu Frinčeve gostilne „pri Zvezdi“. Sodelovali bodo: Tamburaški zbor Sokola, slovensko pevsko društvo „Ljubljana“ in kvartet gg. Pavšek, Branke, Lilek in Dečman. Vstop je prost vsem članom narodnih društev Ljubljanskih in njihovim rodbinam. Vspored prijavi mo jutri.

— (Št. Jakobsko-Trnovska podružnica sv. Cirila in Metoda) imela je v nedeljo zvečer lep občni zbor. Vrt „pri Virantu“ je gostilničar g. Bajc na vse načine primerno narodno okrasil. Bil je tudi koj ob 8. uri poln narodnega občinstva, katero se je sešlo v zborovanje. Še predno se je prišlo do dnevnega reda, nastopili so gg. pevci „Ljubljane“ in pod vodstvom svojega dirigenta mestnega učitelja g. Cepudra napravili lep pevski uvod. Zborovanje je potem pričel prvomestnik podružnice g. dr. Papež z nagovorom, v katerem je pozdravil mnogoštevilno zbrano in naglašal narodno, a tudi zakonito nastopanje naše šolske družbe. Tajnik g. Pihler je podal v prostem govoru kratek pregled podružničnega delovanja, ki se je razvijalo bolj na tihem, a blagajnik mestni župnik gospod Vrhovnik je razložil finančno stanje podružnice, s katerim je služila glavnemu vodstvu, in konečno zaklical, da bi požrtvovalnost slovenska živela posebno za družbo sv. Cirila in Metoda. Dušni pastir z Grada in družbeni tajnik g. Žlogar imel je potem slavnostni govor, krasen govor: Družba sv. Cirila in Metoda je v današnjih zamotanih časih najvažnejša narodna družba. Da bi bilo šlo po volji in namenih sv. Cirila in Metoda, bili bi Slovani danes jedini v veri in na vrhunci svetovne olike. A namestu da bi gospodovali, je več slovanskih rodov podlaga drugim narodom. Nesloga, razcepljenost je kriva, da se niso uresničile krasne zasnove svetih bratov. Danes ima družba sv. Cirila in Metoda preprečiti raznarodujoče delovanje nemškega, oziroma laškega šolskega društva. „Schulverein“ ni osnovan za nemške, ampak za drugorodne otroke. To je dokazal na veliko nevolje Nemcev zadnjič Brnški škof dr. Bauer. Moral je govoriti, ker drugače, dejal je, bil bi kakor „mustast pes“. Njegova izjava velja popolnem za slovenske razmere. Tudi v naših krajih se je „Schulverein“ zarjal le za slovenske kraje in slovenske otroke. Celo v Ljubljani ima svojo zalego za otroke, ki bodo pozneje zaničevali svoje slovenske matere. Na drugi strani preži na nas iredentovska „Lega nazionale“. Mej tema močnima sovražnikoma stoji Slovenec s svojo Ciril-Metodovo družbo. Mnogo je že storila: najmanj 1000 otrok slovenskih je že rešila. Zato pa mora vsak na delo in povabljen je zlasti narodno ženstvo, saj mora zlasti slovenske matere boleti, če se materinščina jemlje deci po tujih šolah. Vzgljed požrtvovalnosti sta nam sv. Ciril in Metod, ki sta naša največja dobrotnika, ki sta žrtvovala vse za vero in omiko. Dolžni smo torej našima blagovestnikoma, da skrbimo za njuno družbo, a tudi Bog bode plačnik, ker storimo delo krščanskega usmiljenja, ako ne damo potujčiti mladine, ampak žrtvuemo zanjo, da bode stala za vero in dom. — To so pglavitne misli, katere je domorodni g. govornik razodel v lepo spletenih stavkih in z živo besedo. Pritrjevanje mej govorom premenilo se je koncema govora v burno pohvalo g. govornika. Volitev v odbor podružnice se je hitro završila, ker so se na predlog g. dr. Kaplerja vsi dosedanji gozp. odborniki izvolili s prvomestnikom vred „per acclamationem“; takisto tudi gg. dr. Papež in Vrhovnik kot zastopnika pri glavnem zboru družbe v Postojini. K posameznim nasvetom se je oglašil g. dr. Vošnjak in povabil navzočne gospe in gospodičine, naj osnujejo žensko podružnico. Takoj se je oglašilo, kakor smo že poročali, nad 30 dam, kar je občinstvo z navdušenjem na zborje vzelo. Po završenem dnevnem redu bila je proča zabava, mej katero so častite prodajalke trudoljubivo ponujale srečo od mize do mize za majbene prispevke v korist podružnične blagajnice. Ta namen so, kakor čujemo, popolnem dosegle, ker so konečno imele

vse vrečice s številkami do dna prazne. Mej prosto zabavo pa so tudi donele slovenske in slovanske pesmi iz mlade, a že tako priljubljene „Ljubljane“. Vsem je bil ta večer jako mil in splošna je bila želja, da bi nas zbiral St. Jakobsko-Trnovska podružnica vsako leto na tako prijetno in plodnosno zborovanje.

— (Slavnost v spomin blagovestnikov slovanskih,) katero je priredila čitalnica Šišenska, privabila je mnogo narodnega občinstva na Drenikov vrh. Okolu kresa pel je mešani zbor Šišenski razne pesmi in pozneje tudi v novo postavljenem steklenem salonu. Do pozne noči razlegalo se je petje. Ko se je prižgal kres, pokali so topiči. Želeti bi bilo, da se udomači povsod po Slovenskem ta lepa navada, zažigati kresove v predvečer narodnemu prazniku sv. Cirila in Metoda.

— (Na c. kr. veliki gimnaziji v Ljubljani) bode upisovanje učencev, ki želê v šolskem letu 1892/3 vstopiti v prvi razred, v nedeljo dne 10. julija dopoldne. Tukajšnji učenci se morajo v spremstvu svojih starišev ali njih zastopnikov oglasiti osobno, s seboj prinesli kratki list in obiskovalno spričevalo ter vplačati 3 gld. 10 kr. vsprejemnine. Vnanji učenci se morejo do navedenega dne oglasiti tudi pismeno, ako dopošljejo svoje dokumente in vsprejemnino; a morajo se ravnatelju osobno predstaviti pred pričetkom vsprejemnih izpitov. — Vsprejemni izpiti bodo dne 16. julija, pričenski ob 8. uri zjutraj. — Pripomni se, da ima prvi razred dva oddelka, v prvem je učni jezik nemški, v drugem pa slovenski.

— (Upisovanja na višji realki Ljubljanski) vršila se bodo v juliju za I. razred v nedeljo dne 10. julija od 8. do 12. ure zjutraj. Vsprejemni izpiti za I. razred bodo dne 15. in 16. eventuelno tudi 18. julija.

— (Orožne vaje.) Letošnje jesenske orožne vaje rezervistov pešcev in lovcev v področji tretjega kora bodo od 24. avgusta do 8. septembra.

— (Včerajšnji veliki semenj v Ljubljani) bil je izredno dobro obiskan. Prišlo je mnogo daljnih kmetijskih prebivalcev in tudi stranskih kupcev. Prignalo se je veliko in lepe živine, ki je kazala, kako lepo uspeva naša govedoreja in konjereja. Videti je bilo res izredno lepih konj kakor tudi goveje živine najboljših plemen, posebno muricidolskega in pingavskega. Prignalo se je na semenj 550 konj, 340 volov, 376 krav in 95 telet vsega skupaj 1361 glav, ne uštevši vprežene živine, ki je bila tudi jako mnogoštevilna. Kupčija je bila v obče dobra za kmetovalce, posebno za klanje pripravni voli so se prodajali dobro, konji pa tudi po jako primernih cenah. Tudi v manufakturni in v družih strokah bila je kupčija prav živahna. Starinarski trg, kateri je sedaj potisnjen na Trnovsko obrežje, raztegnil se je skoro že po vsi dolžini obrežja do Trnovskega mostu. Na Vodnikovem trgu je bila živahna trgovina z domačimi izdelki, posebno z gorenjsko železnino razue vrste in s tkanim blagom.

— (Nova brzojavna postaja.) Trgovinsko ministerstvo dovolilo je novo s pošto združeno brzojavno postajo v Studencu pod Ljubljano.

— (Jakob Lukan †.) Prijeli smo sledeči dopis z Dolenjskega: Gospod okrožni zdravnik Jakob Lukan v Št. Vidu pri Zatičini je zamrl, kar ste že naznanili. Zamrl je po kratki, mučni boleznii zapustivši tri otroke in za njim ne žsluje samo Zatiški okraj, nego tudi Trebanjski, Mokronoški, Velikolaški, deloma Ljubljanski, Litijski in Novo-meški. Pokojnik je bil zdravnik povse spreten, blagega, ljubeznivega vedenja in menimo, da vsled te smrti zgubi posebno Dolenjska stran mnogo. Bil je vseskozi naroden ter se je za vsako narodno napredovanje potezal. Dolenjska ne pozabi ga nikdar! Spomin nanj upisan nam je globoko v srce. Vsi zdravniki kranjske dežele so ga čislali in Nj. Vel. cesar Franc Jožef odlikoval ga je leta 1880 za zasluge njegove z zlatim križcem.

— (Pasji kontumac) se je razglasil za občine Mengiš, Loka, Trzin, Vodice in Jarše za čas od 27. junija do 27. septembra. Za lovske pse izdajali se bodo certifikati, katerih je treba posebej prositi.

— (Razpisane učiteljske službe.) Na trtorazredni ljudski šoli v Višnji Gori je prazno mesto drugega učitelja z dohodki tretjega plač. razreda; na štirirazrednici v Št. Vidu pri Zatičini pa mesto četrtega učitelja z dohodki četrtega plač. razreda. Prošnje za obe službi do 20 t. m. pri

okrajnem šolskem svetu v Litiji. — Na novoosnovani jednorazrednici v Lienfeldu je razpisano mesto učitelja z letno plačo 420 gld., funkcijsko priklado 30 gld. in prostim stanovanjem. Prošnje v 4 tednih okrajnemu šolskemu svetu v Kočevji. Na jednorazrednicah v Petrovi vasi in v Črešnjevcu razpisani sta službi učitelja-voditelja z letno plačo 450 gld., funkcijsko priklado 30 gld. in prostim stanovanjem. Prošnje do 31. julija pri okrajnem šolskem svetu v Črnomlju.

— (Mariborska čitalnica) priredila je pretekli četrtek na čast odhajajočemu bivšemu predsedniku, g. dr. Franu Pipušu odhodnico, katere se je udeležilo mnogo članov in ki je bila prav živahna. Gosp. dr. Pipuš preseli se v Gradec. Na njegovo mesto bil je voljen v zadnjem občnem zboru upokojeni gimn. profesor g. Josip Žitek predsednikom čitalnice.

— (Dela za telefonsko progo) pričeli so početkom tega meseca na štajersko-kranjski meji pri Trojani. Stebri postavljajo se ob državni cesti nasproti brzozavim in sicer po 30 do 50 metrov vsaksebi. Na nevarnejših mestih postavili se bodo ob stebrih strelovodi. Delo napreduje precej hitro.

— (Akad. društvo „Triglav“ v Gradci) priredi v sredo 6 t. m. točno ob 8. uri zvečer svoje IV. in zadnje redno javno zborovanje s tem-le vsprejedom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odboro. 3. Predavanje g. cand. jur. Silvo Domicelja. 4. Slučajnosti. Lokal: „Zum wilden Manu“, Jakominigasse. Po oficijelnem delu prosta zabava, pri kateri udarja tamburaški in poje pevski zbor Triglavov. Gostje dobro došli! K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

— (U mor.) V Tržaški okolici našli so sprehajalci pri sv. Alojziju blizu prostora, kjer so navadno plesli, v nedeljo zvečer 20letno žensko mrtvo. Sodna komisija, ki je prišla takoj na lice mesta, dognala je, da je imela ženska, ki je bila oblečena kakor služkinja, desno stegno prestreljeno, na glavi zadaj pa rano z nožem. Truplo prevedli so v mrtvašnico k sv. Justu. Umorjena bila je dekla Uršula Pipan iz Tomaja. Bržkone se je zločin zgodil iz ljubosumnosti in že pretekli teden, ker so umorjeno pogrešali že od četrtega.

— (U tonil) je v morji pod Kontovelom blizu Trsta 23 let stari vojak Florijan Volk. Ponesrečenec ni znal dobro plavati; najbrže postalo mu je v vodi slabo, tako da se ni mogel rešiti na kopno.

— (Na c. kr. učiteljišči v Kopru) pričeli so se dne 27. m. m. zrelostni izpiti pod predstvom dež. šolskega nadzornika g. A. Klodiča vit. Sabladoskega. Oglasilo se je 25 gojencev IV. leta in dva vnanja. Spričevalo zrelosti za pouk na šolah s slovenskim učnim jezikom je dobilo 10 kandidatov, za šole s hrvatskim učnim jezikom pa 5. Na italijanskem oddelku dobilo je 7 kandidatov spričevalo zrelosti. Nezrelimi spoznani so bili trije kandidati in jeden vnanji, drugi vnanji dobil je spričevalo zrelosti.

— (Čast gg. čitate lje) opozarjamo na današnje oznanilo g. Korsike glede cvetlice „Cycas revoluta“.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 5. julija. Spinčičeva obravnava pred državnim sodiščem pričela ob 1. uri. Pritožba prečitana, dr. Pattai plaiduje izvrstno.

Črnomelj 5. julija. A. Pavlin, distriktni zdravnik, umrl.

Trst 5. julija. Deželno sodišče obsodilo včeraj Kopskega odvetnika Sandrina in posestnika Andreja Mariča, dva odlična lahonska agitatorja, na tri tedne strogega zapora, ker sta podkupila nekega kmeta, da je pri občinski volitvi v Kržanah pod tujim imenom volil italijanske kandidate. Dotični kmet obsojen na 14 dnij zapora.

Budimpešta 5. julija. Trgovsko ministerstvo odredilo sedemdnevno pregledovanje vseh ladij, prišedših iz ruskih pristanov v Črnem in Azovskem morji ter natančno preiskavo vseh ladij, prišedših iz turških pristanov.

Dunaj 4. julija. Nemška levica silno razburjena radi poročila v „Montags-Revue“, ker iz tega sledi, da se je levica povse odpo vedala svojim tirjatvam. Skrajno levo krilo levice sodi, da se je to objavilo zato, da bi se oškodil ugled vse stranke. Iz tega uzroka niso šli levičarski načelniki danes k Taaffeu, ampak odložili to do jutri.

Razne vesti.

* (Prouzočitelji groznega požara v Příbramskem rudniku,) ki so po neodpustljivi brezbržnosti zakrivali tako veliko nesrečo, bili so obsojeni v soboto. Rudar Křiž, ki je vrgel gorečo dušo svetilke na stran in tako prouzročil nesrečo, obsojen je zaradi prestopka proti varnosti življenja in hudodelstva goljufije po krivi izpovedi pred sodiščem na 3 leta težke ječe, istotako so obsojeni rudarji Kadlec na 2 leti, Ha velka na pol drugo leto in Nosek na tri mesece težke ječe.

* (Ženska gimnazija v Budimpešti.) V konferenci ogerskih šolnikov se je sklenilo ustanoviti žensko gimnazijo v Budimpešti. Sestavil se je poseben odsek, ki bode ukrenil vse potrebno, da se odpre prvi razred te gimnazije že bodoče šolsko leto. Ženska gimnazija bode imela devet razredov.

* (Anarhistična zarota.) Kakor se poroča iz Pariza, je baje policija zasledila zaroto anarhistov, ki so na vsak način hoteli osloboditi na smrt obsojenega Ravachola. Devet anarhistov bi bilo zagnalo mej pripravami za usmrčenje male bombe mej vojake in množico. Drugi anarhisti, oboroženi z revolverji, bili bi porabili zmešnjavo in rešili Ravachola. Tose skoro čita, kakor znani prizor iz Schillerjevih „razbojnikov“. Mogoče pa je, da je kaj resnice na tem ekscentričnem načrtu.

Listnica uredništva.

Gosp. Fr. Š. na P.: Mi se z Vami popolnem strinjamo in oddali smo Vaše opazke kompetentnim gospodom. Bivajte zdravi! — Gosp. Fr. K. v Ž.: Potolažite se Vi in Vaši dobri vaščanje. Spisa nismo prejeli niti od Vas, niti iz Vaše vasi, o kateri se sploh niti najpohlevnejšega plota ne omenja. Pisatelj je hotel v zabavni obliki pokazati, kako se vrše na kmetih nenavadne svečanosti. Zato se prav po nepotrebnem in brezuspešno stika za Gabrščakom in Oreharjem, katerih v Vaši vasi ne bode našli. Vaše izjave proti omenjenemu gospodu ne bode moč priobčiti, ker pričakujemo, da bode toliko lojalni in da bode storjeno krivico poravnal. Zakaj tu se bori proti mlinom na veter. Tudi ni imel pisatelj nikake žale misli proti nikomur; jedino politični človek v neki vzvišeni osebi mu ni ugajal, kakor tudi drugim ne ugaja. In takó zdravstvujte!

Avstrijska specialiteta. Na želodec bolehačojim ljudem priporočati je porabo pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praska“, ki je preskušeno domače zdravilo in upliva na želodec krepilno ter pospešilno na prebavljenje in sicer z rastočim uspehom. Škatljica 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. Manj nego 2 škatljici se ne razpošilja. 5 (42—9)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji

za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Zahvala.

Ker se shod na Ledenicah dne 25. oktobra lanskega leta vsled prepovedi c. kr. okr. glavarstva v Beljaku ni mogel vršiti in se je bilo takrat zbralo zastoj toliko ljudij, obljubilo je podpisano načelnništvo, da bo priredil v Rožni dolini drugi shod, ki bode tem sijajnejši. To svojo obljubo rešilo je načelnništvo dne 29. junija t. l. z besedo, ki se je priredila v Dolinčah pri Rutarju. — Da se je pa mogla ta beseda tako sijajno vršiti, kakor še nobena do zdaj prirejanih, zahvaliti ima načelnništvo različne pomočnike. — V prvi vrsti gre hvala slavnemu pevskemu društvu „Lira“ v Kamniku, ki je napravilo svoj izlet na Koroško ravno v takem času, da je moglo sodelovati pri naši besedi. — Zahvaliti moramo velecenjenega gospoda nadučitelja Žirovnika, ki je blage volje prihitel k nam na Koroško, da nas poučuje o sadjarstvu, ki je zlasti za nas Korošce posebne važnosti, ker nam ne rodi vinska trta. Nadalje moramo zahvaliti domače igralce in igralke, ki so radi prevzeli nalogo; da nas razveseljujejo z izvrstnim predstavljanjem igre „Svoji k svojim!“. Posebna hvala pa gre tudi gosp. slikarju P. Markoviču, njegovi domoljubni ženi, gospodu županu Kobentarju in gostilničarju Rutarju, ki so z velikim trudom poskrbeli, da so se gostje tako lepo in sijajno vsprejeli in tako dobro pogostili.

Podpisano načelnništvo šteje si v prijetno dolžnost, da izreka imenovanim pomočnikom in sploh vsem, ki so na ta ali oni način pripomogli, da se je beseda v Dolinčah tako sijajno in lepo vršila, najprisrčnejšo in najiskrenejšo zahvalo.

Načelnništvo „podružnice sv. Cirila in Metoda za Beljak in okolice“
dne 3. julija 1892.

Matija Wutti, p. d. Pajovec, Janez Wucherer p. d. Oraš, načelnik. tajnik.

Umrli so v Ljubljani:

2. julija: Elizabet Perne, zasebnik, 48 let, Gradšče št. 16, jetika. — Franc Breznik, profesorjev sin, 22 mesecev, Igriske ulice št. 2, maningitis.

3. julija: Helena Merhar, zasebnica, 50 let, Pred Škofijo št. 20, zamaščenje srca. — Anton Velkaverh, pomožni uradnik, 37 let, Poljanska cesta št. 49, jetika.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
4. julija	7. zjutraj	739.6 mm.	16.0° C	sl. szh.	jasno	0.00 mm.
	2. popol.	738.1 mm.	27.6° C	sl. zah.	jasno	
	9. zvečer	738.2 mm.	20.4° C	sl. jzh.	jasno	
Srednja temperatura 21.3°, za 2.4° nad normalom.						

Dunajska borza

dne 4. julija t. l.

	včeraj	—	danes
Papirna renta	95.45	—	95.40
Srebrna renta	95.25	—	95.20
Zlata renta	112.80	—	112.75
5% marcna renta	100.90	—	100.90
Akcije narodne banke	996.—	—	998.—
Kreditne akcije	315.35	—	317.50
London	119.60	—	119.55
Srebro	—	—	—
Napol.	9.51	—	9.50
C. kr. cekini	5.68	—	5.67
Nemške marke	58.65	—	58.60
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	140 gld.	— kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	182	50
Ogerska zlata renta 4%	—	110	25
Ogerska papirna renta 5%	—	100	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	116	75
Kreditne srečke	100 gld.	183	75
Rudolfove srečke	10	23	75
Akcije anglo-avstr. banke	120	153	—
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	237	—

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja ob smrti našega preljubljenega in nepozabnega očeta, gospoda

Jakoba Lukan-a

izrekamo vsem prijateljem in znancem, osobito pred duhovščini, čast. učiteljstvu in sl. požarni brambi v St. Vidu, gg. pevcem za ganljivo petje, gg. uradnikom in mnogim darovateljem krasnih vencev najtoplejšo zahvalo.

V St. Vidu pri Zatičini, dne 3. julija 1892.

(780)

Žalujoči otroci:

Stanislav, Miroslav in Roza.

Diurnist

z dnino 1 gld. 50 kr. se vsprejme v neko pisarno v Gradcu takoj. Znati mora nemški in slovenski jezik v besedi in pisavi popolnoma in imeti mora izpisano, lahko čitljivo pisavo. Nadaljni pogoji so: Biti mora umen in nagel delavec, neomadeževane preteklosti, nezadolžen, vojaščine prost, neoženjen in popolnoma zdrav. V slučaju posebne porabnosti in izbornega zadržanja ima do tističnik upanje, da se nastavi stalno s pravico do pokojnine. Prošnje v nemškem in slovenskem jeziku s prepisi spričeval poslati je pod 201.191 v Gradcu, poste restante. (757—3)

Dr. Friderika Lengiel-a

Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrtva njeno deblo, je od pamtiveka znan kot najizvrstnejše lepilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti, očijo se že drugi dan nesnatne luskinke od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgleda na obrazu nastale gube in kožave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podleže beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečino, zajede in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gld. 1.50. (22—13)

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo nalaše pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkócsy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprejema W. Heun, Dunaj, X.

Dalmatinska vina.

Bratje Didolić

v Selcah, otok Brač v Dalmaciji.

Ta tvrška trži z najboljšimi vini lastnega pridelka. Vina ima vsake vrste, kakor običajno stolno rumeno, rudeče, črno, pa tudi najfinejše rumeno ali pa črno desertno ali likerno. Došle naročitve izvršuje točno, na zahtevanje pošlje pokušnje vin ter cenik. — Ta tvrška odlikovana je bila že večkrat z odlikami prve vrste. — Koresponduje hrvatsko, italijansko in nemško. (725—5)

Št. 365.
K. š. sv.

Natečaj.

(781)

V tem političnem okraji popolniti je naslednja učiteljska mesta:

1. Mesta učiteljev III. vrste na mešanih jednorazrednicah v Tatrah in v Slivju s slovenskim, v Brgradu in v Lipi s hrvatskim učnim jezikom.
2. Mesti učitelje III. vrste na mešanih dvorazrednicah v Klani in v Jelšanah, prvo s hrvatskim, drugo s slovenskim učnim jezikom.
3. Podučiteljski mesti na mešanih dvorazrednicah v Rukavcu in v Lovranu s hrvatskim učnim jezikom.
4. Mesti podučitelje na mešanih trirazrednicah v Sv. Mateju in na ženski dvorazrednici v Kastvu s hrvatskim učnim jezikom.
5. Mesto suplenta na dvorazrednici v Voloskem z italijanskim učnim jezikom, bryatskim in nemškim kot predmet. (Letna plača 400 gld., stanarina 50 gld.)

Natečajelji za učiteljski mesti v Tatrah in v Lipi morajo biti usposobljeni za poučevanje katoliškega verouka.

Plače in užitki, združeni s temi službami, razvidni so iz pokrajinskih zakonov z 3. novembra 1874, dež. zak. št. 30, odnosno s 14. decembra 1888, dež. zak. št. 1 ex 1889.

Prositelji naj svoje opremljene prošnje eventualno službenim potem tekom štirih tednov sem predložijo.

C. kr. okrajni šolski svet Volosko

dne 1. julija 1892.

Pri igrišču so vsled porušenja zgradbe na prodaj opeke za strehe in zidove, vrata, duri, deske itd.

proti gotovemu plačilu.

Kranjska stavbena družba.

(779)

Cycas revoluta

cvetočo, videti je sedaj prvič v Ljubljani. Usojam se vabiti vse prijatelje vrtnarstva in cvetic, posebno pa vse strokovnjake naj si ogledajo to krasno dišečo, redko cvetočo rastlino.

Z odličnim spoštovanjem

ALOJZIJ KORSIKA

umetni in travniški vrtnar v Ljubljani

Tržaška cesta št. 14. (67—26)